

Sygn. akt XXV Ns 57/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Piotr Bednarczyk

Protokolant: Natalia Rybińska

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2020 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku P. R.

z udziałem D. K., K. B. (1), J. C., M. M., A. M., M. P., R. S.

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

1. Oddała wniosek;

2. Zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

P. R. Burmistrz Miasta M. wniósł o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym o nakazanie uczestnikom:

1. natychmiastowego zaprzestania dystrybuowania (...), ze względu na zawarte w nim treści, których publikacji zakazał Sąd Okręgowy Wydział IV Cywilny (sygn. akt. IV Ns 65/20) postanowieniem z dnia 8 czerwca 2020 r.

2. sprostowania informacji w lokalnym dodatku do Gazety (...) czcionką nie mniejszą niż Times New Roman 12, na F. (...) (...) oraz na stronie (...) w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia w taki sposób, że: „My, D. K., K. B. (1), J. C., M. M., A. M., M. P., R. S. oświadczamy, że nieprawdą jest, żeby Burmistrz P. R., chciał zmienić plan zagospodarowania T. i całkowicie zmienić przeznaczenie działek na tereny deweloperskie, a informacje takie zostały umieszczone w (...) dystrybuowanym wśród Mieszkańców Miasta M.;

3. uczestnikom postępowania przeproszenia pomówionego Burmistrza Miasta M. Pana P. R. i publikacji przeprosin w lokalnym dodatku do Gazety (...) czcionką nie mniejszą niż Times New Roman 12; na F. (...) (...) oraz na stronie (...) w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia w taki sposób, że: „My, D. K., K. B. (2), J. C., M. M., A. M., M. P., R. S., przepraszamy Pana P. R. Burmistrza Miasta M., że w (...) na str. 8 podane były nieprawdziwe i nierzetelne informacje, iż Pan Burmistrz chciał zmienić plan zagospodarowania T. i całkowicie zmienić przeznaczenie działek na tereny deweloperskie.”,

4. uczestnikom postępowania solidarne wpłacenie kwoty 10 000 złotych na rzecz Fundacji im. (...) (...) (...) W. ul. (...) Nr konta : (...) z dopiskiem Schronisko dla bezdomnych zwierząt w M. w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na dzień 14 czerwca 2020 r. Komisarz Wyborczy (...) zarządził referendum gminne w sprawie odwołania burmistrza Miasta M. przed upływem kadencji. 8 czerwca 2020 uczestnicy postępowania rozpoczęli dystrybucję druku pod tytułem „(...)”. Opublikowano tam artykuł pt. „(...)”, w którym stwierdza się, że „(...) T., (...) T., (...) T.. (...) T. (...)”

Okoliczności niesporne

Kwestionowany druk został złożony do przedsiębiorstwa drukarskiego w dniu 5 czerwca 2020 r.

Okoliczność uznana za przyznaną w oparciu o przesłuchanie informacyjne uczestnika.

Burmistrz miasta uzyskał zgodę Rady Miasta na zbycie nieruchomości T., zaś pod koniec roku 2019 r. na skutek konfliktu z Radą zgoda ta została wycofana. Burmistrz jeden raz wystąpił o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego dla tej nieruchomości i uzyskał uchwałę Rady Miasta rozpoczynającą procedurę zmiany planu zagospodarowania przestrzennego. Burmistrz planuje rozpoczęcie bliżej nieokreślonej inwestycji związanej z wykorzystaniem zabudowy i parkowego charakteru nieruchomości T.. W uchwale Rady Miasta wskazano, że celem procedury jest zmiana sposobu wykorzystania nieruchomości (rozszerzenie katalogu usług o usługi oświatowe) oraz zmiany w zakresie dzielenia i scalania gruntów – w nieokreślony sposób.

Zeznania świadka P. I..

Większość okoliczności sprawy nie była przedmiotem sporu. Zeznania świadka I. są wiarygodne, zwłaszcza, że w większości pokrywają się z twierdzeniami stron.

Sąd zważył, co następuje.

Wniosek okazał się nieuzasadniony.

Zgodnie z art. 35 par. 1 ustawy o referendum lokalnym jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów;
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów;
- 3) nakazanie sprostowania informacji;
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego;
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10 000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej;
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10 000 złotych tytułem odszkodowania.

Podstawą do uwzględnienia wniosku jest zatem podanie nieprawdziwych danych i informacji.

Niewątpliwie określenie liczby wystąpień burmistrza do Rady Miasta o rozpoczęcie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego jest wypowiedzią w sensie logicznym. Rzecz jednak w tym, że inkryminowany tekst nie zawiera danych o liczbie wystąpień, według autorów burmistrz „zaczął występować” – co może oznaczać zarówno jedno, jak i kilka prób takiej czynności. Zdaniem Sądu takie sformułowanie jest swego rodzaju środkiem stylistycznym i brak tu podstaw aby doszukiwać się ukrytych podtekstów – zwłaszcza że clou wiadomości – wystąpienie o zmianę planu przez burmistrza - jest prawdziwe i bezsporne.

Drugi kwestionowany fragment dotyczy rzekomych zamiarów burmistrza rozpoczęcia na nieruchomości T. działalności deweloperskiej. W spornym tekście nie zamieszczono jednak zdania, które swoją treścią odpowiadałoby zarzutowi. Autorzy rzeczywiście wskazują, że zmiana planu zagospodarowania przestrzennego stanowi furtkę do całkowitej zmiany planu zagospodarowania i rozpoczęcia działalności deweloperskiej na obszarze T.. W ocenie Sądu ta wypowiedź – nawet w kontekście poprzedniego zdania - nie przypisuje burmistrzowi zamiaru doprowadzenia do rozpoczęcia działań deweloperskich, a jedynie wyraża obawę przed dalekosiężnymi skutkami zaproponowanej zmiany

planu zagospodarowania. Z resztą nawet wyraźne posądzenie burmistrza o taki zamiar nie daje się zweryfikować w sensie logicznym w kategoriach prawdy i fałszu – nie ma bowiem środków dowodowych, które pozwolą na zbadanie ukrytych celów osoby występującej na forum publicznym.

W ocenie Sądu żądanie zakazania rozpowszechniania dużego materiału jedynie ze względu na nieścisłość we wskazaniu liczby wystąpień do rady miasta stanowi nadużycie prawa podmiotowego (art. 5 kc). Kwestionowany druk liczy kilka stron wypełnionych faktami i zestawieniami planów burmistrza z ich realizacją – bez zbytecznych a zwłaszcza naruszających dobra osobiste ocen i opinii. Autorzy zachowali podziwu godną powściągliwość w wyrażaniu swych poglądów, którą Sąd chciałby obserwować również na arenie ogólnopolskiej. W takiej sytuacji zakazanie rozpowszechniania na skutek drobnej nieścisłości nie może stanowić właściwego – a zwłaszcza proporcjonalnego – środka ochrony prawnej.

Z tych wszystkich względów wniosek podlegał oddaleniu. Podstawą orzeczenia o kosztach jest art. 520 par. 2 kpc.